

2x

1 • 2024
TOUKOKUU

Julkaisija:
Kakskertaseura ry

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Timo Uusikylän muisteloita.....	5
Uusikylä – vuoden kylä 2024	6
Rami Aaltonen, Vuoden 2022 Kaks kertalainen	12
Sydäniskuri Satava-Kaks kerran paloaseman ulkoseinällä.....	17
Katsaus Kaks kerran Erän vuoden 2023 toimintaan	19
Lukuvinkit: Meren hautausmaa	22
Maisematyölupa	23
Kaks kerran kalliopiiirroksista.....	30
Kaks kertapäivät 2024	34
Tapahtumia	35
(Ilmoituksia)	37-44
2X-lehden toimitus.....	45
Kaks kertaseura ry ja hallitus – yhteystiedot; liity jäseneksi	46
Kaks kertaseuran myyntituotteet.....	47

Pääkirjoitus

Kevättervehdys Kaks kertaseuran jäsenille ja yhteistyökumppaneille!

Onpa ollut poikkeuksellinen talvi, lumi on satanut toistakymmentä kertaa suulaan maahan. Ensin lumi ei millään tahotonut jäädä maahan ja sitten se ei maltanut taas luovuttaa. Nyt onneksi alkaa viimein näyttää hyvältä. Oliko se niin että kevät keikkuen tulevi?

Kaks kertaseura joutui viime vuonna etsimään uuden kodin, koska Kaks kertatalo osoitautui käyttökelvottomaksi kosteus- ja homeongelmien vuoksi. Satavassa sijaitseva Seuraintalo osoitautui ainaksi esille tulleista vaihtoehdoista. Kaks kertaseura on hyvin kotiutunut uuteen toimipisteeseen, missä on järjestetty jo useampi tilaisuus ja kokouksia pidetty runsaasti.

TPK:n sähkösopimus Turku Energian kanssa on puhuttanut koko talven, vielä on kestettävä puoli vuotta ennen kuin helpottaa. Tällä hetkellä TPK työstää tarjouspyyntöä useamman kiinnostuneen toimijan kanssa. Uutta sitovaa sopimusta saadaan odotella

Kuva: Tuire Lindqvist.

elokuun alkuun asti, mikä sitten alkaisi lokakuun alusta. Itse olen saanut usealta toimijalta tarjouksia puoleksi vuodeksi hinnaltaan 6-8 senttiä. Käyn jokaisessa TPK kuukausikokouksessa saadakseni tiedon, missä mennään. Ensisijainen tavoite on, että kokonaisvaltaisesti halvin tarjous lyödään lukkoon.

Turun kaupungin pormestarien tapaa- misissa ei ole saatu mitään palvelujen kehittämiseksi. Kysymykseen, mitä suunnitelmia kaupungilla on Kaksikerran alueelle, vastaukseksi sain - ei mitään aina- kaan tälle vuosikymmenelle. Sama tilanne jatkuu kuin on ollut jo yli 55 vuotta, kun olemme olleet Turkuun liitettynä. Kaupungin edustajat sanovat, että osallistukaa ja ehdottakaa kohteita ehdolle, mihin voisi saada tukea. Kaksikertaseura teki näin ja sai ehdotuksensa läpi, maailmännön asentamisesta Kaksikertatalolle. Mitään ei tapahtunut ennen kuin monien yhteydenottojen jälkeen saatiin joku henkilö paikalle. Aika kului ja tehtävää

hoitamaan tuli uusi nimi, eikä mitään tapahtunut. Taas saatiin uusi nimi ja tämä henkilö tuli jopa käymään, mutta mitään ei vaan tapahtunut. Loppuvuodesta taas uusi nimi, ja käynti paikalla. Vuosi oli loppuillaan ja sääntöjen mukaan työ olisi pitänyt aloittaa, saatiin sentään siirrettyä rahoitus tulevalle vuodelle. Tuli lupauksia ja yhteydenottoja, vieläkkään ei tiedetä, minne rahat ovat menneet. Se siitä osallistumisesta, luotto ainakin minun puolestani on mennyt.

Jatkossa keskitytään Seuraintaloon ja sen kehittämiseen ja säilymiseen kaksikertalaisten hyväksi. Toivomme että Kaksikerran Nuorisoseuran kanssa pysytymme tarjoamaan saarelaisille kokoon- tumispaikan jatkossakin.

*Hyvää kesää toivottaen
Raimo Västinsalo!*

Timo Uusikylän muisteloita

s. 17.09.1949

Pienviljelijäperheen kuopus Satavan Uudenkylän kylältä. Satavan kansakoulu 1956 – 63 jonka jälkeen ammatti kouluun elektroniikka linjalle. 70-luvun alussa perheen perustaminen. v. 1978 Uudenkylän vanhan päärakennuksen hankinta ja peruskorjaus perheen kodiksi.

Harrastuksiin kuului musiikki varsinkin laulu, joka tuli isän peruja. Laulua opiskelin 60–70 luvulla Turun musiikkiopistossa jopa ammattimielessä, jota isäni olisi ehdottomasti halunnut. Suunnitelmat kuitenkin muuttuivat isän kuoltua ja oli alettava itse hankkia elantonsa, koska musiikin opiskelu olisi ollut kokopäiväistä. Laulusta tuli kuitenkin tärkeä harrastus läpi elämän, jatkuen edelleen esim. kevyen musiikin kilpailuissa. Kirkollisissa toimituksissa olen laulanut paljon, vihki- ja siunaustilaisuuksissa sekä kirkkokuorossa. Harrastajateattereissa olen ollut 80-luvun alun jälkeen Kaksikerrassa ja Raision teatterissa eri vuosina. Vuosi -72 oli iso juttu, kun valittiin Turun kaupunginteatterin avustajakuoroon, silloin tehtiin paljon operetti- ja musikaalituotantoa. Kolmena eri kesänä olin mukana Samppanlinnan kesäteatterin näyttämöllä. Kaiken kaikkiaan lauluopinnoista on ollut valtavasti sekä hyötyä ja iloa, että myös vaativia haasteita antava. Laulukisoista on myös tullut menestystä vuosien varrella, muutama 1 palkinto ja muita sijoituksia. Kilpailujen tiimoilta tulleet levytyksiä on mm. Tangomaestro ki-

san voitto, Toivo Kärjen ennen julkaisemattomien tangoja. Seniorilaulaja titteli 2010 josta tehtiin CD.

Työura ammattikoulun jälkeen 1967 aloitin asentajana Asa-radion huollossa vuoteen 1982, jolloin jäin työttömäksi. Työttömyysajan hyödynsinkin arvokkaasti siten, ettei lapsia tarvinnut viedä vieraan hoitoon. 1984 pääsin hitsauskone asentajaksi, jossa saamani elektroniikkaoppi oli tarpeen. Näistä töistä jäin eläkkeelle 2014.

Muistoja seuraintalolta; pikkupojasta lähtien on Maamiesseurantalon tunnelma ja tuoksu ollut läsnä. Urheilut, esim. alkuvuosien vauhdittomat sisähypykilpailut ja lentopalloillat. Teatterituotannoissa välillä lavalla ja lavasterakentelussa.

Koulusta kodiksi. Satavan koulu, joka toimi lakkautuksen jälkeen puutyöverstäänä tuli myyntiin 1998. Avopuolisoni kanssa aloitimme valtavan kahden vuoden rupeaman, kaikki käytiin läpi lattiasta kattoon. Aluksi uusittiin vesikatto, sen jälkeen ulkovuoraus. Sisäosissa väliseinät, keittiö uusittiin kokonaan, hormistot ym.

Nyt on talo myyty ja muutettu pienempiin tiloihin, ja saatu perinteitä kunnioittavat uudet omistajat huolehtimaan vanhasta opinahjosta.

Tiedot koonnut Raimo Västinsalo

Uusikylä – vuoden kylä 2024

---

*On Uudenkylän seinät musta taulu
ja siihen on piirretty tämä laulu:
Hennalas on hattupäiset,
Uudeskyläs herraskaiset,
Kaivosis asu matkustavaissi,
Höyttisis on veissavaissi,
Nikkiläs on Taavetin tokot,
Aartukas on kroponokot.*

kertoo Satavan taloista Uudenkylän talosta löytynyt tuntemattoman tekijän laatima viisu (Ritva Ahola-Riikonen, Tuhat juttua Kaks Kerrasta. 2000)

Kaksikertaseuran vuoden 2024 kyläksi nimetty Uusikylä on yksi Satavan keskiajan jälkipuoliskolla asutetuista kylistä. Se sijaitsee Haarlansalmen ja nykyisen Kaks Kerran tien välissä. Kylän itäpuolella levittäytyy Mäenpään ja länsipuolella Kaivoisten kylän maat. Vasta 1900-luvun alussa kärry- ja 1930-luvulla autoliikenteelle kelvolliseksi rakennetun Kaks Kerran tien eteläpuolella on Hännälä.

Uusikylän historiatarina alkaa vuodesta 1473, jolloin kaarinalainen Olli Vsipae eli Uusipää mainitaan kirjallisissa lähteissä Kaarinan lautamiehenä. Vuoden 1540 maakirjan mukaan Uudessakylässä eli Nybyyssä oli kaksi verotaloa, mutta ne yhdistettiin jo vuoteen 1551 mennessä. Tämä yksinäistalo autioitui vuoden 1576 tienoilla. Autiokylän otti melko pian haltuunsa viereisen Kreivilän kylän omistaja Henrik Ram (Raam), jolle myönnettiin vuonna 1581 talon kuntoon saattamista varten kolme veronmaksuista vapaata vuotta. Tilusten viljelyn hän luovutti lampuodilleen.

Ote maanmittari Magnus Bergmanin vuonna 1693 laatimasta taloudellisesta kartasta. Uudenkylän maiseman peruspirsteet – peltokuiviot ja pelloiksi sittemmin raivatut niityt – ovat säilyneet tunnistettavana nykypäiviin. Göran Bengtsonin talo on merkitty karttaan numerolla 1 ja tiiliuuni numerolla 13. Kartan oikeassa alanurkassa on kylälle kuulunut Järvistensaaren niittyalue (14). JYX, 1600-luvun maakirjakartat.

Henrik Ram oli arvostetussa turkulainen porvari, joka toimi 1570- ja 1580-luvulla mm. kaupunginvoutina, kaupunginkirjurina ja tullimiehenä sekä 1590-luvulla Etelä-Suomen lampuotitilojen voutina. Hänen omistuksiinsa tai kruunun hänelle panttaamiin tiloihin kuuluivat aika ajoin Liedon vanha Nuolenmaan (Nuolema) prebendatalo sekä Hyvättylä, Mogebyn talo Paraisilla ja yksi talo Uskelassa, Kaarinan Lauste sekä Satavassa sijaitsevat Kreivilän, Salmen ja Kaivoisten talot. Nämä kolme jälkimmäistä sulautuivat 1500-luvun lopulla yhdeksi kyläksi, jonka nimeksi tuli Kaivoinen.

Ram ei kyennyt pitämään Uusikylää kuin jokusen vuoden eikä maksamaan sen verorästejä. Vuoden 1589 verollepanossa Uusikylä muutettiin verotalosta kruununtaloksi. 1600-luvun alkupuoliskolla Uusikylän omistajaksi tuli Jacob Wolle, joka omisti tuolloin kaikki Satavan saaren talot. Jacob Wolle oli 1620–1630-luvulla Turun ja Suomen rikkain porvari. Hän harjoitti laajaa ulkomaankauppaa Itä- ja Pohjanmeren alueella toimien samalla kruunun tavaranhankkijana. Wollen toimialaan kuului myös ruukkiteollisuus. Hän perusti Poh-

jan Antskogin rautaruukin ja mm. vuokrasi Karjaan Mustion rautaruukkia. Wol-
len kuoleman (1654) jälkeen Uusikylä
säilyi pitkään hänen jälkipolvensa omis-
tuksessa.

*Ote vuonna 1880 laaditusta kartasta. Uudenkylän
kohdalle on merkitty torppaa tarkoittava T-kirjain.
Samanaikaisesti rippikirjoihin Mondolinien asu-
tama talo on merkitty vielä Meltoisten augmen-
tiksi. vanhatkartat.fi.*

Vanhin kartta Uudenkylän maista on
vuodelta 1693. Tilan rakennukset sijait-
sivat nykyisten Uudenkyläntien ja Lam-
maspesimenttien kulmauksessa, Suvi-
kummuksi lohkomisen yhteydessä nime-
tyllä palstalla. Uudenkylän pellot levit-
täytyivät kaarena talouskeskuksen
pohjois-, itä- ja eteläpuolella. Yksinäis-
talon omistajaksi on karttaselitykseen
merkitty Jöran Bengtson. Omistuksen
tautalla on vuonna 1687 solmittu avio-
liitto Walborg Uusikylän kanssa. Walborg
isä, talonpoika Jacob Jöransson, oli
tullut Uudenkylän taloon niin ikään vä-
vyksi vuonna 1664.

Ruotujakolaitoksen toimeenpanon
myötä 1600-luvun lopulla Uudestakyläs-
tä tuli Hirvensalon puolella sijainneen
Meltoisten ratsutilan augmentti eli apu-
tila. Tilaa viljeli talonpoika Jacob Larsson
vuodesta 1728 kuolemaansa vuoteen
1773 saakka. Seuraava omistaja oli Carl
Mondolin, joka vuonna 1780 vihittiin
Keikullan talon tyttären Anna Jacobsdot-
terin kanssa. Carl Mondolin (Mondelin)
oli Meltoisten rusthollarin poika. Hän
haki lainhuudatuksen Uudellekylälle
vuosina 1781 ja 1782. Lainhuudatusasi-
akirjojen mukaan Uusikylän yksinäistila
siirtyi vuonna 1824 Josef Mondolinille,
vuonna 1858 (1855?) Johan Fridolf Mon-
dolinille ja vuonna 1889 Juho Reinhold
Mondolinille. Isältä pojalle siirtynyt tila
on edelleen saman suvun omistuksessa.
Vain nimi Mondolin vaihdettiin 1900-lu-
vun alkupuolella Uusikyläksi.

*Uudenkylän vanha päärakennus ja kaksi talous-
rakennusta tuhoutuivat tulipalossa elokuussa
1917. Uudet rakennukset pystytettiin vanhan pi-
hapiirin eteläpuolelle. Kuva 1920–1930-luvulta,
Kakskertaseura/Turun museokeskus.*

Vuonna 1880 laadittu senaatinkartas-
to on Uudenkylän osalta hieman häm-

Kantatalon vastavalmistunut päärakennus 1920-luvun taitteessa. Se palveli perhettä 1930-luvun puoliväliin, jolloin uusi tilakeskus valmistui. Vanha pihapiiri erotettiin palstaksi, joka sai Suomela-nimen uusien omistajien mukaan. Kakskertaseura/Turun museokeskus.

mentävä. Taloa ei ole merkitty karttaan nimellä kuten naapurikylät vaan torppaa tarkoittavalla T-kirjaimella. Toinen torppamerkki on meren rannalla kylän koillisosassa. Tällä paikalla on nykyisin Korko-niminen huvila. Korko ilmaantuu ensimmäisen kerran vuosien 1869–1879

Helge Uusitalon vuonna 1935 nykyiselle paikalle pystyttämä asuinrakennus. Kakskertaseura/Turun museokeskus

riippikirjaan, johon sen asukkaaksi on merkitty Abraham Korho (Nummelin) vaimonsa Ulrika Serafina Mondolinin kanssa. Uusikylä on tähän rippikirjaan – kuten edelliseenkin (1855–1868) – kir-

Rajapyykki Uusituvan tontilla Järvistensaarella. Tontilla on 1940-luvulla rakennettu kesämökki. Kuva Samuli Saarinen, Turun museokeskus (MIP)

jattu Meltoisten augmenttina, vaikka ruotujakolaitos oli lakkautettu jo vuosikymmeniä aikaisemmin.

Nuotanvetoa Uudenkylän rannassa. Kakskertaseura/Turun museokeskus.

Uudenkylän sauna. Kakskertaseura/Turun museokeskus.

Toinen muutto nivou-
tuu perheen poikaan
Helge Hjalmar Uusiky-
lään, josta tuli tilan seu-
raava isäntä. Hän raken-
si perheelleen uudet
rakennukset rantaan
vievän tien lähelle, van-
hasta kylätontista poh-
joiseen. Uusi asuinra-
kennus valmistui vuon-
na 1935.

Uudenkylän kylä säilyi
yksitaloisena vuoteen

Kankareen vanhin osa rakennettiin 1920-luvulla Uudenkylän vaarinpirtiksi. Kaksikertaseura/Turun museokeskus.

Uudenkylän kantatalon talouskeskus vaihtoi paikkaa 1900-luvun alkupuolis-
kolla kahteen otteeseen uudelle paikalle. Ensimmäisen siirtymisen taustalla oli elokuun 2. päivänä vuonna 1917 riehunut raju tulipalo, joka tunnin kuluessa poltti poroksi Uudenkylän päärakennuksen ja kaksi talousrakennusta. Sanomalehdet kertovat, että tulen irtipääsyn syistä ei ollut tietoa, ”mutta oli seudulla palon syttymisen aikoihin nähty venäläinen sotamies huinimassa”. Uusi asuinrakennus valmistui seuraavana vuonna aiemman pihapiirin eteläpuolelle. Tilan viljelijäpariskunta oli tuolloin Johan ja Amanda Mondolin. Perheeseen syntyi kahdeksan lasta, seitsemän poikaa ja yksi tyttö.

1919, jolloin siitä erotettiin kaksi palstaa; kylän pohjoisosassa Haarlansalmen rannalla sijaitseva Toivola ja Järvistensaaressa sijaitseva Uusitupa. Vanha kylämäki lohkottiin 1950-luvun lopulla kolmeksi palstaksi, Suvikummuksi, Suomelaksi ja Paavolaksi. Sittemmin ne ovat palanneet takaisin Uudenkylän suvun omistukseen ja vanhoja viljelyksiä hoidetaan myös niistä käsin.

Suomelan (vas.) ja Paavolan (oik.) rakennukset kuvattuna etelästä. Suomela oli Uudenkylän kantatalon tilakeskus 1920-luvun taitteesta 1930-luvun puoliväliin. Kuva Sanna Kupila 2010, Turun museokeskus (MIP).

Uudenkylän ikaikaisella kylätontilla kohosi vielä 2010-luvun taitteessa tilan vanha lato. Kuva Sanna Kupila 2010, Turun museokeskus (MIP)

Uudenkylän (nyk. Mariala) kantatalolle 1930-luvulla pystytetty asuinrakennus, navetta, sauna ja lato sekä tiilirunkoinen kellariaitta ovat säilyneet nykypäiviin. Samoin Suomelan (alkujaan Uusikylä) vuonna 1918 pystytetyt rakennukset ovat niin ikään jäljellä edustaen kylän vanhinta asuinkeuhkumaa. Sitä vastoin Suvikummun ja osin Paavolan pihapiiriä pitkään hallinneet talousrakennukset on purettu 2010-luvun kuluessa.

Uudessakylässä on mahdollisesti valmistettu tiiliä jo Henrik Ramin ajalla, mutta viimeistään kruunun tavaranhankijana meritoituneen teollisuusmies Wollen omistusajalla. Vuoden 1693 maakirjakarttaan on numerolla 13 merkitty mereen laskevan puron länsipuolelle tiiliuuni. Se on paikannettavissa suunnilleen nykyisten Siesta- ja Tyynelänimisten kesämökkitojentien välimaille. Siestaan tontin erottaa tiestä oja, jonka penkereessä on edelleen näkyvillä tiilimurskaa. Tiilenvalmistuksesta kertovia kuonatiliä on löydetty myös naapuriton-teilta.

Ensimmäiset yksittäiset kesämökit pystytettiin 1920- ja 1930-luvulla Järvisensaareen ja Haarlan salmen rannalle. Alue oli kaupunkilaisten tavoitettavissa, säännöllisen höyrylaivaliikenteen ansiosta. Ilmeisesti 1930-luvulla rakennettu Tyynelä kuului alkujaan Uudentalon omistajille, jotka vuokrasivat sitä kesäkausina. Nykyinen rannoille levittäytynyt vapaa-ajan-asutus pohjautuu 1950-luvulla voimistuneeseen lohkomiseen. Uudehko, pääasiassa 1960-luvulla muodostunut omakotiasutus, sijaitsee Kaks-kerrantien tuntumassa.

Haarlansuntin rannalla, vanhan tiiliuunin tienoilla sijaitseva Tyynelä edustaa kylän vanhaa kesäasutusta. Kuva Kaarin Kurri 2017, Turun museokeskus (MIP).

Uudenkylän rannassa. Kaks kertaseura/Turun museokeskus

Siellä missä tarvitaan

Rami Aaltonen, Vuoden 2022 Kakskertalainen

Kollintiellä asuva Rami Aaltonen, diplomi-insinööri ja trubaduuri, on perinpohjainen kakskertalainen.

Hänet tapaa lähes kaikissa kakskertalaisten järjestämissä juhlissa ja varsinkin luontoretkillä. Rami on se, jolla on mukana kitara ja joka mielellään sekä laulaa että laulattaa porukkaa. Hän on puuhamiiehenä niin Kaksoispisteen partiolaisten toiminnassa kuin Marielundin Suvipäivillä ja käytännössä kaikissa kakskertalaisten talkoissa.

- Siellä missä tarvitaan, Rami itse määrittelee toimintaansa.

Siksi tuskin kukaan hämmästy, kun hänet toissa vuoden käräjillä nimitettiin Vuoden Kakskertalaiseksi.

Rami Aaltosen mukaan tärkeintä Kakskerrassa on ilman muuta luonto. Luonossa kulkeminen, retkeileminen, laulaminen iltanuotiolla.

Partiotoiminta on ollut hänen elämässään aina. Jo pienestä pitäen, ja nyt edelleen.

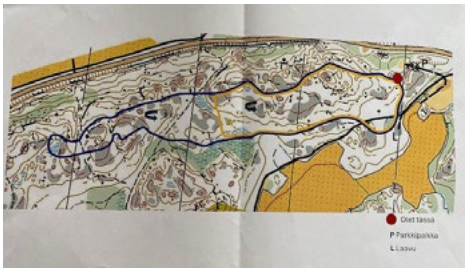
- Se on mielekästä toimintaa kivassa porukassa, aikuisia ja lapsia yhdessä. Partio kasvattaa lapsia ulkoiljoiksi ja luontoystäviksi, Aaltonen perustelee.

Hänelle lasten ja nuorten ohjaaminen on sekä hauskaa että tärkeää puuhaa. Viime aikoina häntä on kuitenkin askarrittanut teini-ikäisten poikien kato.

- 15-17 -vuotiaat nuoret eivät tahdo pysyä partion toiminnassa mukana. Siihen kokeilemme nyt uutta vetonaulaa: olemme ensimmäinen lippukunta, joka lähestyy VPK:ta eli nykyisin Kaksikerran Sopimuspalokunta ry:tä. Palokuntatoiminnassa harjoitetaan kansalaistaitoja vielä konkreettisemmin kuin meillä partiossa. Kaksikerran Kaksoispiste oli myös ensimmäinen lippukunta, jossa tytöt ja pojat toimivat yhdessä.

***

Muutakin uutta Kaksoispisteen partiolaiset saavat kokea. Turun kaupungilta on saatu rahoitus ja luvat Kaksikerran omalle luontopolulle, joka lähtee Hyyrtilän tienhaarasta keskelle saaren kaukeinta metsäluontoa.

Kaksikerran Hyyrtiläntien risteyksestä metsän keskelle kaikessa hiljaisuudessa rakentunut luontopolku on jo retkeilykelpoinen.

Partiolaiset raivaavat polun. Ovat itse asiassa jo rakentaneet sen isolla innolla niin pitkälle, että sitä pitkin pääsee jo kulkemaan.

Rami Aaltonen huolehtii melontaretkeiläisten varusteista, joista tärkeimpiä on ruoka.

Rami Aaltonen hymyilee hiukan salaeräisesti.

- Kyllä sen voi jo julkistaa! Sinne vaan kevätpolulle: Hyyrtilän tienhaaran tuntumassa on parkkipaikka, ja siitä löytää polun päähän seuraamalla keltaisia lap-puja. Reittejä on kaksi, lyhyempi ja pi-tempi.

Kevään ja kesän mittaan polku viimeis-tellään täydelliseksi. Reitillä on laavu nuotiopaikkoineen ja tilava parkkipaikka.

Aaltonen suosittelee retkeilijöille kosteutta kestäviä jalkineita ja reipasta mieltä. Hän muistuttaa, että kyseessä on erilainen luontopolku kuin Hennalasta lähtevä kävelytie.

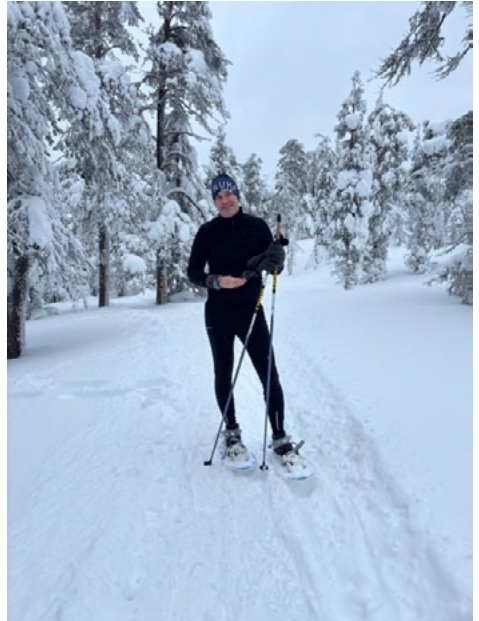
- Tämä on metsäpolku, joka kulkee vaihtelevassa maastossa. Kosteampia osuuksia rakennetaan kevään mittaan kuivemmiksi. Se on meidän tämän vuoden suuri projekti; valmista tulee vuoden mittaan.

Luontopolkuja ja luonnossa liikkumista Rami Aaltonen on harrastanut koko ikänsä. Hän harrastaa pitkän matkan retkiä, suunnittelee juoksevana keväällä Kuusamon Karhunkierroksen ja lenkkeilee muutenkin jatkuvasti.

***

Kaks Kerranjärvi sopii tällaisilla keleillä erinomaisesti luisteluretkelyyn.

Rami Aaltosta ei mikään keli pidä poissa metsästä. Jos ei talvella latu kann, siirrytään lumikenkäilyyn.

Liikuntaharrastus alkoi jo ennen koulu-aikoja. Rami ja hänen kaksi veljeään kasvoivat Kaks Kerran muutama vuosi sitten jäljettömiin puretulla koululla. Äiti Lea Aaltonen oli koulussa opettajana, ja koulun alakerrassa oli kirjaston lisäksi kaksi asuntoa.

Poikien koulumatka oli kaupungin lyhimpiä: aamuisin vain tallusteltiin portaatta ylös, ja perillä oltiin. Koululuokkakin oli kaupungin pienimpiä, parhaimmillaan viisi lasta. Koko koulussa oli Ramin arvion mukaan vain 70-80 oppilasta. Ykkös- ja kakkosluokka opiskeli yhdessä, samoin kolmoset ja neloset sekä viitoset ja kuutoset. Yhdessä potkittiin palloa ja talvisin hiihrettiin, harrastettiin partiota ja urheilua.

Perhe muutti juuri ennen Ramin ekaluokan aloitusta Kollintielle, Kaks Kerranjärven tuntumaan. Perheen isä, silloinen Kaukora Oy:n toimitusjohtaja Raimo Aaltonen, rakensi omakotitalon, jossa Lea-äiti vieläkin asuu. Rami ja hänen veljensä hankkivat myöhemmin tontit lapsuudenkodin naapurista, ja järven rannalle on pystytetty myös pieni tynnyrisauna kesän saunailtoja varten.

Kollintieltä Rami lähti aikoinaan Tampereelle lukemaan TKK:ssa konetekniikan diplomi-insinööriksi. Muutamien urakäänteiden jälkeen hän päätyi tekniseksi johtajaksi entiseen kesätyöpaikkaansa, Raision Kaukoraan.

Työmatka sujuu silloin tällöin säällä kuin säällä polkupyörällä. Liikunta on hyvää vastapainoa Ramin siviilityölle, samoin kuin kaks kertalaisen liikuttaminen ja laulattaminen, yhteisten tilaisuuksien järjestäminen ja talkootyöt kaks kertalaisten hyväksi.

Makkaramestari Aaltonen hoitaa Kaksoispisteen partiolaisretkillä myös grillitauon tarjottavat.

Onneksi sekä hänelle itselleen että kaikille kaks kertalaisille.

SYDÄNISKURI SATAVA-KAKSKERRAN PALOASEMAN ULKOSEINÄLLÄ

Yli puolet sairaalan ulkopuolisista sydänpysähdyksistä tapahtuu kotona, joten kotia lähimmän sydän-

iskurin sijainti ja saatavuus on tärkeä tiedostaa.

Kun henkilön sydän on pysähtynyt, on kiire auttaa. Sydänpysähdystilanteessa sydän ei pumpkaa verta aivoihin eikä muualle elimistöön. Apua tarvitaan minuutteina sisällä.

Elvytyksen lopulliseen onnistumiseen ratkaisevia tekijöitä ovat ennen kaikkea aika, joka

kuluu sydämen pysähtymisestä elottomuuden tunnistamiseen, nopeaan soittoon 112:n, laadukkaan sekä keskeyttömän peruselvytyksen aloittami-

seen sekä varhaisen defibrillaation suorittamiseen (sydäniskurin käyttöön).

Tehokkaalla elvytyksellä (30 painelua ja 2 puhallusta) voidaan ylläpitää osittain verenkiertoa, mutta sydäniskurin antama sähkövirta on ainoa keino pysäyttää vaarallinen rytmihäiriö ja käynnistää sydän uudelleen.

Kaikkien käyttöön tarkoitettuja neuvovia sydäniskureita löytyy jo useilta työpaikoilta ja julkisista tiloista. Myös Satava-Kaksikerran

paloaseman ulkovaraston seinältä löytyy kaapista sydäniskuri. Sydäniskurin voi hakea kuka tahansa kaapista lainaksi. Kaapin päällä on ohjeet.

Sydäniskuri on laite, jota käytetään sydänpysähdyksen saaneen hoidossa. Laitteen avulla pyritään palauttamaan sydämen normaali toiminta sähköiskun avulla. Sydäniskurin antaman sähköiskun tarkoituksena on lopettaa sydämessä oleva hengenvaarallinen rytmihäiriö, jotta sydän voi käynnistyä uudelleen ja palautua normaaliin rytmiin.

Mitä nopeammin saat sydäniskurin käyttöösi, sitä paremmat mahdollisuudet autettavalla on selvitä.

Nopeasti aloitettu laadukas peruselvytys, joka sisältää myös varhaisen defibrillaation, kaksin- tai jopa kolminkertaistaa autettavan selviytymisen mahdollisuuksia.

Sydäniskurin käyttö on yksinkertaista:

- 1) kytke virta päälle,
- 2) kiinnitä liimaelektrodit autettavan paljaalle rintakehälle ja
- 3) noudata sydäniskurin antamia ohjeita

- Laite analysoi sydämen sähköisen rytmin ja tarvittaessa kehottaa defibrilloimaan painamalla vilkkuvaa painiketta. (Useimmiten "Salama-symbolilla" merkitty painike).
- Kuka tahansa saa käyttää laitetta, laite antaa ääni- ja valokomentoja.
- Sydäniskurilla ei voi vahingoittaa ketään.

Lähimmän sydäniskurin paikannat **112 Suomi -sovelluksesta** ja **defi.fi-palvelusta**.

Lisätietoja antaa Kati Lehtonen, 040 549 8940

Katsaus Kaksikerran Erän vuoden 2023 toimintaan

Erän toimintaan on jo usean vuoden vaikuttanut runsas metsäkauriskanta. Useimpien riistaeläinten metsästyskausi alkaa syksyllä jatkuen vuodenvaihteen yli helmikuun puolelle. Metsäkauriin metsästysaika alkaa 1. syyskuuta ja päättyy 15. helmikuuta. Kauden alku- ja loppupäässä on pieniä rajoituksia muun muassa ajavan koiran käyttämisestä.

Tässä artikkelissa on yhdistetty kahden jahtikauden tilastoja ja nyt puhutaan kalenterivuodesta 2023. Kuten aiemmissa artikkeleissa on kerrottu, seuramme jäsenmäärä on rajattu 40 jäseneen johdettujen suurelta osin alueemme erityisluonteesta. Varsinkin Hirvensalossa on paljon asutusta, ja se asettaa monenlaisia rajoituksia. Koska toimimme näkyvästi huomioliiveinemme ja kuuluvastikin ampumatilanteissa, seuran toiminnan jatkumisen kannalta on tärkeää, että säilytämme paikallisten asukkaiden hyväksymisen toiminnallemme.

Tätä hyväksyntää on haettu olemalla mukana järjestelyissä saartemme eri tapahtumissa, kuten Kaksikertapäivillä, jossa seura on vastannut liikenteen ohjailusta ja kuljetustehtävistä.

Tänä vuonna Kaksikerran Erällä on siten vetovastuu päivien toteuttamisesta kesäkuun lopulla.

Vuosien varrella olemme olleet kenttätykkimme kanssa keittämässä riistasoppaa ja tekemässä linnunpönttöjä, viimeksi maaliskuisessa perhetapahtumassa Hennalassa.

Iso tapahtuma on ollut myös joka kolmas vuosi pidettävät hirvipeijaiset maanvuokraajille ja muille yhteistyökumppaneille.

Sitten katsaus siihen viime vuoden varsinaiseen toimintaamme. Kuten alussa todettiin, metsäkauris vei suurimman osan meidän aktiviteetistamme. Kauriita pyydettiin kaikkiaan 131 yksilöä, Kaksikerrasta 57, Satavasta 29, Hirvensalosta

40 sekä Kulhon saarelta 5. Suurin osa kaadoista tehtiin käyttäskopeista, joita seuralla on 12 kappaletta: 5 Kaks Kerrassa, 3 Satavassa ja 4 Hirvensalossa.

Seuruejahti on toinen jahtimuoto, joka on se näkyvä tapahtuma. Ryhmässä on toistakymmentä jäsentä ja pari kolme ajavaa koiraa. Lauantaisin seurueet ovat useimmiten maastossa, joskus viikollakin. Sunnuntaisin ja etenkin juhlapyhinä ei olla metsällä kuin poikkeuksellisesti.

Toisin kuin metsäkauris, valkohäntäpeura samoin kuin hirvi ovat valtion riistaeläimiä ja niiden pyytämiseen annetaan maksulliset kaatoluvat. Luvat annetaan huhtikuun aikana ja ne myöntää Varsinais-Suomen Riistanhoitopiiri. Lupien määrään vaikuttaa kantojen runsa-

us ja jossain tapauksissa eläinten aiheuttamat haitat, kuten hirvien tekemät metsien taimikkotuhot, tai alueet, joissa esiintyy runsaasti hirvi- tai peurakolareita.

Viime vuonna Kaks Kerran Erälle myönnettiin 25 valkohäntäpeuran kaatoluvat.

Valkohäntäpeuroja esiintyy saarillamme huomattavasti pienempi populaatio kuin metsäkauriita. Niitä saatiin saaliiksi 9 kappaletta. Kaikki käyttäskopeista ja Kaks Kerran puolelta.

Hirven kaatolupia alueelle myönnettiin 6 kappaletta. Hirvijahdissa oltiin neljänä päivänä: 14. ja 15.10., 11.11. sekä 18.11. Pyynti keskittyi Kaks Kerran saarelle ja sieltä kaadettiin myös hirvet eli 3 aikuista ja 2 vasaa. Koska pyyntiluvassa 1 lupa tarkoittaa yhtä aikuista tai kahta vasaa, viime syksyn 6 kaatoluvasta käytettiin 4.

Kaks Kerrassa sen kummemmin kuin muuallakaan ei ole vuosiin järjestetty hirvilaskentaa kevättalven lumilla, koska monena vuonna lumipeite on puuttunut tai lunta on ollut metsissä niin vähän, että hirvenjälkien seuranta on ollut mahdotonta. Ilman laskentaakin voi todeta, että alueemme hirvikanta vaihtelee 10 yksilön molemmin puolin. Määrään vaikuttaa suuresti vuodenaika, koska osa hirvistä siirtyy talveksi saarilta manteeen suurempiin metsiin.

Metsästyksen ohella seura tekee riistanhoitotyötä. Erä ylläpitää 12 ruokintapaikkaa, 4 Hirvensalossa, 3 Satavassa ja 5 Kaks Kerrassa. Rehuviljaa niissä etupäässä käytetään, mutta syksyllä saadaan käydä keräämässä lähialueiden puutarhoista omenoita ruokintaan.

Aiempina vuosina ruokintapaikkoja oli enemmän, mutta Turun kaupungin ympäristötoimisto kielsi talviruokinnan paitsi kyttäyskoppien läheisyydestä. Kieltoa perusteltiin sillä, että metsäkauriskanta voimistuu liiaksi ja sitä kautta syntyyvyys kasvaa.

Riistanhoitotyötä on myös pienpetojen pyynti. Supikoirakantaa on koetettu harventaa lähinnä loukkupyynnillä. Supikoira on aikanaan Suomeen tullut vieraslaji, joka pienestä koostaan huolimatta on aikamoinen, kaikkiruokainen peto. Yleensä kantaongelma syntyy, kun eläimen lisääntyminen on tehokasta eikä luonnossa esiinny omaa kannan harventajaa eli sopivia petoja. Tämä pätee myös supikoiriin.

Edellä mainittujen toimien lisäksi Erän jäsenet hoitavat sorkkaeläinkolaritehtäviä. Näitä suurriistavirka-apu- eli srva-tehtäviä tulee nykyään 3 – 4 hälytystä kuussa. Yleensä kyse on loukkaantuneen eläimen lopettamisesta sekä ruhojen siivoamisesta pois tiealueelta. Meillä on seurassa 5 hälytysryhmää, jotka vuoroviikoin hoitavat kyseisiä tehtäviä. Viime vuonna oli 40 hälytystä, eniten kolareita oli Hirvensalossa ja vähiten Kaks Kerran saarella.

Viime vuoden Kaks kertapäivillä Erälle luovutettiin Vuoden 2023 Kaks kertalaisen kunniakirja ja samalla siirtyi tämän vuoden päivien järjestelyvastuu seuran harteille.

Hyvää kesän odotusta ja nähdään Henalassa Kaks kertapäivillä.

Juha Mäki, puheenjohtaja

Meri kätkee salaisuuksia

Lukuvinkit: Virve Myllymäki

Tositapahtumaan pohjautuva, mutta vahvasti väritetty sukutarina. Tällainen vaikutelma jäi norjalaisen Aslak Noren ensimmäisestä suomennetusta romaanista Meren hautausmaa. Se on rikkaan, kuvitteellisen Falckin suvun tarina, jossa menneisyyden salaisuudet heijastuvat nykypäivään.

Laivanvarustaja Thor Falck menehtyi oman yhtiönsä höyrylaivan upotessa lokakuussa 1940. Samasta onnettomuudesta jäi henkiin Vera Lind, laivanvarustajan nuori kirjailijavaimo ja heidän muutaman kuukauden ikäinen poika Olav, joka johtaa nykyisin sukuyhtiötä melko lailla yksinvaltiaasti - yli 70-vuoden iästään huolimatta. Thor Falck tasapainoili isänmaallisuuden ja kannattavan liiketoiminnan välillä. Uponneessa laivassa oli norjalaisten matkustajien lisäksi runsaasti saksalaisia sotilaita. Julkisuuteen jäi kuitenkin rehti kuva saksalaisvastaisuudesta.

Olav Falck on ollut riitaantuneena äitinsä kanssa vuodesta 1970, jolloin Vera Lind aikoi romaanissaan paljastaa onnettomuuteen ja miehensä sodanaikaiseen liiketoimintaan liittyviä asioita. Olav onnistuu estämään romaanin julkaisun Norjan turvallisuuspalvelun avulla vetoamalla kansalliseen turvallisuuteen. Kustantaja onnistuu pelastamaan yhden kopion käsikirjoituksesta.

Vera Lindin kuolema aloittaa spekuloinnin hänen jättämästään testamentista. Olavin ja hänen lastensa lisäksi testamentti kiinnostaa Falckin toista sukuhaaraa. Lisäksi tieto kadonneesta käsikirjoituksesta herättää Olavin tyttären, Sashan uteliaisuuden. Isä Olav ei halua menneisyyttä kaiveltavan. Toiseen sukuhaaraan kuuluva Hans Falck, joka etsii sekä testamenttia että käsikirjoitusta, on humanitäärinen lääkäri. Romaanin alussa hän pelastaa pienen vauvan Beirutin pakolaisleiriltä.

Tarina kuljettaa lukijaa sekä ajallisesti että maantieteellisesti. Norjan saksalaismiehityksen ajasta siirrytään välillä nykyiseen yhteiskuntaan sekä maailman kriisipesäkkeisiin. Mukana on juonittelua, salaisuuksia, paljastuksia, politiikkaa, bisnestä ja rakkautta, sekä sallittua että kiellettyä. Juoni punoutuu loppuun saakka ja vähä vähältä salaisuudet raottuvat. Henkilöiden keskinäiset suhteet terävöityvät. Kysymyksiä jää avoimeksi kakkososaa varten.

Aslak Nore on journalisti, joka on myös palvellut Norjan eliittijoukoissa. Toimittajana hän on ollut Lähi-idässä ja Afganistanissa.

Aslak Nore: Meren hautausmaa (suom. Aki Räsänen), 2023, Gummerus, 480 s.

Meidän Kakskerta 70 vuotta

Olin varmaan jo yli kymmenen vanha, kun tajusin, että Kakskerra tarkoittaa koko Kakskerran saarta, eikä vain meidän kesäpaikkaamme.

Isovanhempani, Filip ja Helvi Jaatinen, ostivat Kakskerran 70 vuotta sitten. Olen

viettänyt siellä kaikki elämäni 52 kesää. Vasta viime aikoina olen tullut ajatelleeksi, että Helvi oli suunnilleen minun ikäiseni jo silloin, kun he hankkivat Kakskerran. Osasivatkohan he kuvitella, miten tärkeäksi paikka tulisi jälkipolville muodostumaan!

Vasemmalta: Vesa ja Marianne, Katri ja Martti sekä Pasi verannalla. Veranta, veranda, vilpola – rakkaalla kokoontumispaikalla on monta nimeä.

Aino, Helvi ja Filip ovat lähdössä lomareissulle. Filip käytti linja-autoa myös töihin Turkuun kulkiessaan, sillä perhe oli Kaks Kerrassa aikaisesta keväästä myöhäiseen syksyyn.

Tässä rakkaan kesähuvilamme ”Kaks-kerran” tarina:

Oli vuosi 1954. Muutamaa vuotta aikaisemmin Jaatisen perhe oli laittanut Helsingin-asuntonsa vuokralle ja muuttanut Turkuun Filipin työn vuoksi. Kun Koivikko-niminen kiinteistö ja sillä oleva, vuonna 1921 rakennettu talo hyvin hoidettuine puutarhoineen tuli myyntiin Kaks-kerran Lempälässä, tehtiin kaupat. Perhe sai oman, viihtyisän kesänviettopaikan. Vanhemmat lapset, silloin parikymppiset Heikki ja Reijo, olivat jo omis- sa ympyröissään, mutta Martti ja Aino pääsivät huvilaelämän makuun 15- ja 8-vuotiaina.

Vuodet vierivät, kesät tulivat ja menivät. Puutarha ja kasvimaat antoivat anti- miaan, samoin rannassa katiska ja kala- verkot vedessä. Kapealle rantatontille rakennettiin Martin ruutupaperille piir- tämä rantamökki, joka yhä kököttää paikoillaan.

Filip kuoli äkillisesti vuonna 1966. Helvi muutti Ainon kanssa takaisin Helsinkiin. Kaks-kerta ei houkutellut enää samalla tavalla.

Martin avioituttua Katri Kivistön kanssa, he jatkoivat Kaks-kerrassa käymistä. Perheen kasvettua 1960-70 -lukujen vaihteessa, kun Kari ja Marjo syntyivät, Kaks-kerta vakiintui heidän kesänvietto-

paikakseen. Helvi ja Aino tulivat aina juhannuksen viettoon. Silloin myös juhliittiin Karin ja Marjon syntymäpäiviä ja niistäkös hetkistä jäi mieleen monia kivoja muistoja! Lapsuuden kesät partioleiriä lukuun ottamatta vietettiin Kaks-kerrassa.

Talvisin Kakskertaan tehtiin vain päivän mittaisia tarkastuskäyntejä. Kun Martti ja Katri teettivät 1990-luvulla peruskorjauksen, osa talosta eristettiin talvilämpöiseksi. Samalla rakennettiin uusi saunarakennus, johon myös tehtiin lämmintä tilaa. Siitä lähtien Kaks-kerrassa on vietetty aikaa myös talvella.

2000-luvulla syntyi kolmas sukupolvi: Karin Emil ja Rasmus sekä Marjon Marianne ja Vesa. Sittemmin Karin perhe on siirtynyt viettämään kesäänsä toisaalle. Marjon perhe jatkaa suvun kesänvietto-perinteitä ja on ottanut Kaks-kerran huolehdittavakseen.

Myös Mariannelle ja Vesalle paikka on hyvin rakas. Heidän isovanhempansa Martti ja Katri ovat iloisia, koska Kaks-kerta on niin tärkeä osa nuorison elämää ja erityinen kiinne kohta aikuisuuden kynnyksellä.

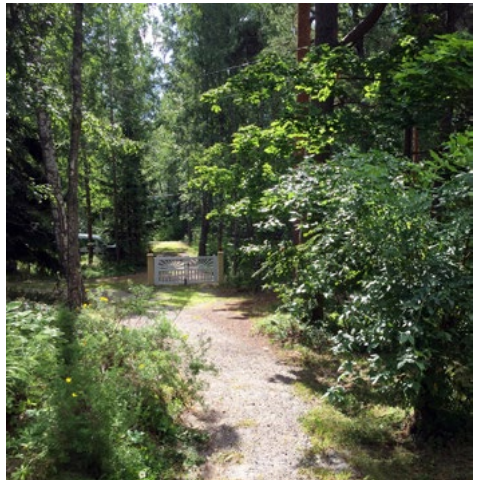
Marjon puoliso Pasi Lehto viihtyy hänen hyvin Kaks-kerrassa. Veneilyltä liikenevä aika tulee käytettyä remontointiin ja rakentelemiseen. Pasi on taitava timpuri, ja hän tietää, että projektit eivät lopu ikinä.

Filip osti auton vuonna 1959. Pihasta näkyi silloin merelle asti.

Tänä kesänä juhlimme meidän Kaks-kertamme seitsemää vuosikymmentä, katselemme kuvia muuttuneesta ympäristöstä ja ihastelemme, kuinka niin moni asia on kuitenkin ennallaan.

Åkerbackan täysihoidolan pitäjä Olga Lehtinen tarvitsi lisää majoitustilaa ja laajensi hirsituvasta huvilan. Olgan kuoltua Sipilän perhe osti talon ja Sipilän vanhaisäntä asui siellä talvellakin, ainakin vuonna 1939, talvisodan ajan.

Nykyisin meren läheisyyttä ei näe.

Turun hovioikeuden presidentti Filip ja Helvi Jaatinen ostivat Kaks Kerran Sipilän perikunnalta vuonna 1954 kesänviettopaikakseen. Perhe etsi huvilaa läheltä Turkua, jotta Filip saattoi sieltä käsin käydä hoitamassa virkaansa. Muutto-kuorman keväisin Turusta Kaks kertaan ja syksyisin Kaks Kerrasta Turkuun kuljetti autoilija Aaltonen pakettiautollaan.

Tänä vuonna Jaatisten suvulle tulee 70 vuotta täyteen kaks kertalaisuutta ja Kaks kerta on kesien tukikohta jo kolmannelle sukupolvelle.

Kuvat: Jaatisten ja Sinivaaran perhealbumi

Vasemmalta: Vesa, Marianne, Pasi ja Marjo ovat Kaks Kerran nykyiset "huoltojoukot".

Meidän Kaks Kerran virallinen nimi on Koivikko. Kiinteistö on erotettu Lempälän yksinäisen perintötalon tiluksista vuonna 1921. Ensin talo oli Lempälän vanhan isännän hirsirunkoinen yksikerroksinen tupa (1917). Myös lähistöllä sijaitseva Åkerbacka oli erotettu samasta Lempälän perintötalosta (2x-lehti 2/2022).

Åkerbackan täysihoidtolan pitäjä Olga Lehtinen tarvitsi lisää majoitustilaa ja laajensi hirsituvasta huvilan. Olgan kuoltua Sipilän perhe osti talon ja Sipilän vanhaisäntä asui siellä talvellakin, ainakin vuonna 1939, talvisodan ajan.

Turun hovioikeuden presidentti Filip ja Helvi Jaatinen ostivat Kaks Kerran Sipilän perikunnalta vuonna 1954 kesänviettopaikakseen. Perhe etsi huvilaa läheltä Turkua, jotta Filip saattoi sieltä käsin käydä hoitamassa virkaansa. Muuttokuorman keväisin Turusta Kaks kertaan ja syksyisin Kaks Kerrasta Turkuun kuljetti autoilija Aaltonen pakettiautollaan.

Tänä vuonna Jaatisten suvulle tulee 70 vuotta täyteen kaks kertalaisuutta ja Kaks kerta on kesien tukikohta jo kolmannelle sukupolvelle.

Maisematyö lupa

Tarvitsenko Kaksikerrassa ja Satavassa rakentamisessa tai puunkaadossa maisematyöluvan – siis minkä?

Mikäs se tuollainen lupa oikein on? Eikös omalla työmaallaan / pihallaan maisemaa ole lupa muokata ihan ilman virallista lupaakin? Osin kyllä, mutta sen maiseman vähäistä suurempi muokkaus ihan vaan omien halujen mukaisesti onkin sitten eri juttu. Niiden omien tarpeiden ja halujen sopiva yhdistäminen saariemme komean luonnon arvoihin ja yhteiseen maisemaamme on toivottavaa ja lienee asia, jota on varmasti syytä valottaa vähän enemmän.

Tässä meille avuksi tulee vuoden lopulla viimein vahvistunut Satava-Kaksikerran Osayleiskaava, jota on valmisteltu monien tutkimusten ja selvitysten pohjalta ”melkein ikuisuuden verran”, tulevan asukasluvunkin pudotessa alun yli 10 000 uuden asukkaan määrästä nyt viralliseen n. 2000 uuteen asukkaaseen.

Yksi syy asukkaiden ja näin ollen uudisrakentamisen määrän näin suureen pudotukseen lienee ollut saariemme historian ja luonnon ainutlaatuisuuden ymmärryksen lisääntyminen ja säilyttä-

misen tarve. Olemme täysin omanlaisemme kaupunginosa Turun keskustan kupeessa. Tunnettu historiamme ulottuu keskiaikaa edeltäviin vuosisatoihin, kirkkoon, kartanoihin ja kyliin, joita edelleen on olemassa. Näistä valtaosa onkin saanut osayleiskaavassa ansaitut suojelumerkinnot.

Myös luonnonympäristömme monimuotoisuus on virallisesti monissa selvityksissä todennettu: on tyyppisiä saariston karuja kalliota mystisine kiviröykkiöineen, komeaa vanhaa havupuuvaltaista metsää, arvokkaita lehtoja ja niittyjä, viljelyssä olevia peltoja, meren ja järven rantaa kilometrikaupalla. Kaiken kruunaa vielä alueellamme hyvin viihtyvä luonnoneläinten populaatio. Peurojen ja kauriiden kanssa on opittu elämään, mutta toki se satunnainen susivierailija pitää vähän varpaillaan.

Tämä alkupuhe siis selitykseksi vahvistuneen Satava-Kaksikerran osayleiskaavan merkintöihin, joihin saarilla rakentamista / maaston muokkausta / puiden kaatoa suunnittelevan on syytä perehtyä tarkemmin, jotta osaa sitten hakea niitä oikeita ja mahdollisesti tarvittavia lupia toimilleen.

Lainvoimaiseksi 9.12.2023 tulleen osayleiskaavan kartta on ohessa. Kaavakartan symboleihin eli merkintöihin kannattaa perehtyä tarkemmin annetun linkin kautta, koska erilaisilla alueilla on erilaisia merkintöjä mm. luvanvaraisuudesta ja ympäristön käytöstä ja käsitteystä.

Esimerkistä käyvät ruskealla merkityt AT-1, ns. kyläalueet, jotka on tarkoitettu uuden asutuksen / rakentamisen pääalueiksi saarilla. Historiallisten kylien läheisyyteen ja vähän muuallekin esitään näitä uudiskohteita. Kun rakentamishanke sijaitsee näillä AT- alueilla, kannattaa rakennusluvan yhteydessä tarkoin merkitä hakemukseen myös ympäristön käsittely puunkaatoineen ja kaivuineen. Tällöin ei tarvitse enää hakea erillistä lupaa näille toimille myöhemmin.

Osayleiskaavakartta on kokonaisuutena varsin perusteellinen, vaikkakin melko yleispiirteinen aluerajausten suhteen, mittakaavasta johtuen. Kaikille erityyppisille maisema-alueille on kuitenkin annettu selkeä ohjeistus ympäristön käsittelyyn. Ranta-alueen määritelmä ja sen käsittelyn luvitus erityisesti kiinnostanee meitä.

AT-1

Kyläalue.

Olemassa oleva asutuskeskittymä tai sellaiseksi soveltuva alue. Alue on tarkoitettu maaseutumaiseen ja kylämäiseen asumiseen sekä sen tarvitsemille palvelu- ja työtiloille. Rakentaminen alueelle edellyttää suunnittelutarveratkaisua tai poikkeamispäätöstä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Hakemuksen liitteeksi tulee esittää lähiympäristön alueellinen suunnitelma, jossa huomioidaan muun muassa vesihuolto, ajotiet, pyöräily- ja ulkoilureitit, virkistystarpeet, luonnon monimuotoisuusarvot ja ekologiset käytävät, kuten hirvieläinten kulkureitit, sekä maiseman ja rakennetun ympäristön arvot. Hakemus voi koskea useampaa kuin yhtä rakennuspaikkaa muualla kuin rantavyöhykkeellä.

Osayleiskaavalla osoitettujen uusien asuinrakentamiskaikkojen enimmäismäärä perustuu tilan koko maapinta-alaan. Jos tilaan kuuluu AT-1-kyläaluetta, rakennuspaikat tulee sijoittaa ensisijaisesti sille.

Kaiken luvituksen tulkintaa helpottaa myös Rakennusvalvonnan maisematyölupakäsittelijä, hortonomi Nunu Rosseli, jonka lyhyt yhteenveto asiasta.

Satava-Kaksikerran osayleiskaavaa sovelletaan voimaantulon (9.12.2023) jälkeen kaikkiin vireille tuleviin ja vireillä oleviin alueen hankkeisiin. Satava-Kaksikerran osayleiskaava ei ole yleiskaava, jonka perusteella voisi suoraan myöntää rakennuslupa eli tarvitaan yhä suunnittelutarveratkaisu tai rantapoikkeuslupa lain edellyttämällä tavalla. Satava-Kaksikerran asemakaavoitetuilla alueilla noudatetaan tietyksi yhä asemakaavaa.

- Voimaantulon jälkeen edellytetään tietyillä alueilla maisematyölupaa (luo, ma-1, VL-1, AT-1/s, ranta-alue):

Yleismääräykset:

”Rantasäädöksiä sovelletaan ranta-alueella, joka ulottuu vähintään 200 metrin päähän vesistöä. Ranta-alue-

seen kuuluvaksi rantavyöhykkeeksi katsotaan sellainen rannan osa, joka ulottuu pääsääntöisesti vähintään 100 metrin etäisyydelle vesistöä ja joka maisemallisesti mielletään rantaan kuuluvaksi. Rantavyöhykkeen leveyteen vaikuttavat rannan kasvillisuus, maisematekijät ja maastonmuodot. Ranta-alueella ei saa suorittaa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman maisematyölupaa. Maisematyölupaa ei kuitenkaan tarvita puiden kaatamiseen M-1-, MA-1-, MU-1- eikä MY-1 -alueilla.”

- Mikäli osayleiskaavan määräyksistä poiketaan, tarvitaan poikkeamispäätös tai asia pitää käsitellä vähäisenä poikkeuksena.

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus,

Luvat ja valvonta
rakennusvalvonta@turku.fi

Linkkejä osayleiskaavaan, kaavamääräyksiin ja lupiin:

www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/y13010_satava_kaksikerta_tullut_voimaan_9.12.2023_a3.pdf

www.turku.fi/puunkaato

Ohje puunkaaton ennakokyselyn tekemiseen:

www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/ohje_puunkaaton_ennakokyselyn_tekeminen.pdf

Kaksikerran kalliopiiirroksista

Jo vuonna 2018 julistettu Kaksikerran kalliopiiirrosten kartoitus tuotti kuudessa vuodessa vain kuusi havaintoa. Kuten jo alussa uumoiltiin, ilmoitetut kaiverukset näyttävät sijaitsevan laivaväylien tuntumassa, mutta ainoastaan yksi – Erikvallan kärjen kalliokaiverrus – on tunnistettu liittyvän varmuudella merenkulkijaan.

Esihistoriallisilla kalliopiiirroksilla tarkoitetaan kuvia tai kuvioita, jotka on tehty kallioiden tai suuriin kiviin naarmuttamalla, uurtaamalla, hiomalla, kaivertamalla tai hakkaamalla. Joskus ne on myös värjätty kalliomaalaus-

ten tavoin punamullalla. Tällaisia piirroksia ei pettymykseksemme Kaksikerrasta – joskaan ei muualtakaan Suomesta – ole

toistaiseksi löydetty. Kaksikerran kaikki kallioiden tehdyt kaiverukset ovat historialliselta ajalta ja myös suhteessa saarten asutuksen ikään uudehkoja. Ainoa mahdollisesti 1700-luvun puolelle ajoitettu on tuo jo ”etsintäkuulutuksessa” mukana ollut Artukan rantakallion Jonas Monselius -kaiverrus. Jonas Monselius (1736–

1816) toimi mm. vuosina 1780–1810 Turun läänin jalkaväkirykmentin saarnaajana, mutta hänen toimistaan juuri Kaksikerrassa ei ole tietoa. Monseliuksen poika oli niin ikään nimeltään Jonas. Hän toimi raastuvanoikeuden notaarina

Kaikki kuusi kalliopiiirrosta sijaitsevat Airiston ja Haarlan salmen rannalla. Kohteet on merkitty vuoden 1880 senaatin karttaan viitteellisesti numerolla: 1: Hylkilahden kylä, saari Kuusi. 2: Sampas, Raumanpää. 3: Sampas, kylän yhteisranta. 4: Artukan yhteisranta. 5: Nikkilä, Apajaniemi. 6: Kaivoisten saunatie.

1800-luvun alussa ja kuoli vahingonlaukaukseen vuonna 1817.

Artukan kylän yhteisrannan kallio, johon kaiverrettu Jonas Monselius. Kuva Kaarin Kurri.

Sampaksen kylän yhteisrannan kallioon on kaiverrettu teksti JAE (tai JAF) 1852. Kirjainten ja vuosiluvun merkitys on toistaiseksi selvittämättä. Samppan tuolloisten talonpoikien tai torppareiden nimi- kirjaimiksi piirros ei sovellu.

Sampaksen kylän yhteisrannan kallioon kaiverrettu teksti: JAE (tai JAF) 1852. Kuva Henrik Sundqvist 2020.

Erikvallassa, Raumanpään kärjessä sijaitsevan piirroksen teksti sitä vastoin avautuu melkoisella varmuudella, mutta senkin päiväys jää askarruttamaan. Kallioon on kaiverrettu "L.A.BORGSTRÖM Åbo - CWB År 1.8.1854". Ja kenties purjealus, joka häämöttää kuvan vasemmassa alakulmassa.

Kirjaimet L. A. tarkoittavat merikapteeni Borgströmin (1815–1890) etunimiä Lars August ja kirjaimet CWB hänen puolisoaan Catharina Wilhelmina Borgströmiä (1821–1893, o.s. Lundgren). Mutta miksi Åbo (Turku) ja päivämäärä 1.8.1854? Merimies Lars Aug. ja Cath. Wilhelm. Lundgren vihittiin 2.7.1842. Tällöin Lars kuului Turun ruotsalaiseen seurakuntaan. Raumalla he asui-

vat ainakin vuodesta 1870-lähtien ja kumpikin haudattiin Raumalle. Merikapteenin kuollessa (1890) häntä suremaan jäi leski ja kasvattitytär.

Raumanpään kalliokaiverrus vuodelta 1854. Kuva Lauri Palmunen 2018.

Kapteeni Lars August Borgström purjehdi maailmanmeriä 1860-luvulla mm. aluksella Harmonie (1862) ja Delphin (1863, 1864, 1865) sekä vuonna 1864 rakennetulla Suometar-aluksella. Valitettavasti hänen 1850-luvun toiminnastaan ei ole tietoa, mutta kesä-, heinä- ja elokuussa vuonna 1854 elettiin levottomia aikoja. Tällöin käytiin mm. Oolannin sodan Bomarsundin taistelut ja kahakoitiin Ruissalon edustalla. Mahdollisesti merikapteeni (vai oliko vielä

Hylkilahden Kuusi-saaren rantaa.
Kuva Leif Kronberg 2018.

merimies?) Borgström ikävöi vaimoaan juuttuneena Raumanpään suojaisaan poukamaan ja odotellen elokuun vaihteessa tilanteen rauhoittumista. Kestävien kallio-kaiverrusten teko vaatii aikansa.

Hylkilahden Kuusi-saaren rantakallion teksti saattaa niin ikään liittyä jonkun aluksen odotteluun suojaisessa paikassa. Kuusi on viimeinen saari alueella, jossa Vappari avartuu Airistoksi. Silokallioon on kaiverrettu koukeroiset, osin jäkälän hämmärtämät kirjaimet O S J (tai Q S J) ja päiväys 20.5.1882.

Nikkilän Apajannokassa on 1890-luvun alussa tehtyjä kaiverruksia. Siellä on erotettavissa vuosilukujen 1891, 1892 ja 1894 ohessa nimi Gösta Henriksson ja nimikirjaimet HH. Selitys näille löytynee Apajan torppaa 1800-luvun lopulta lähietien viljelleen Henrikssonin kotiväestä.

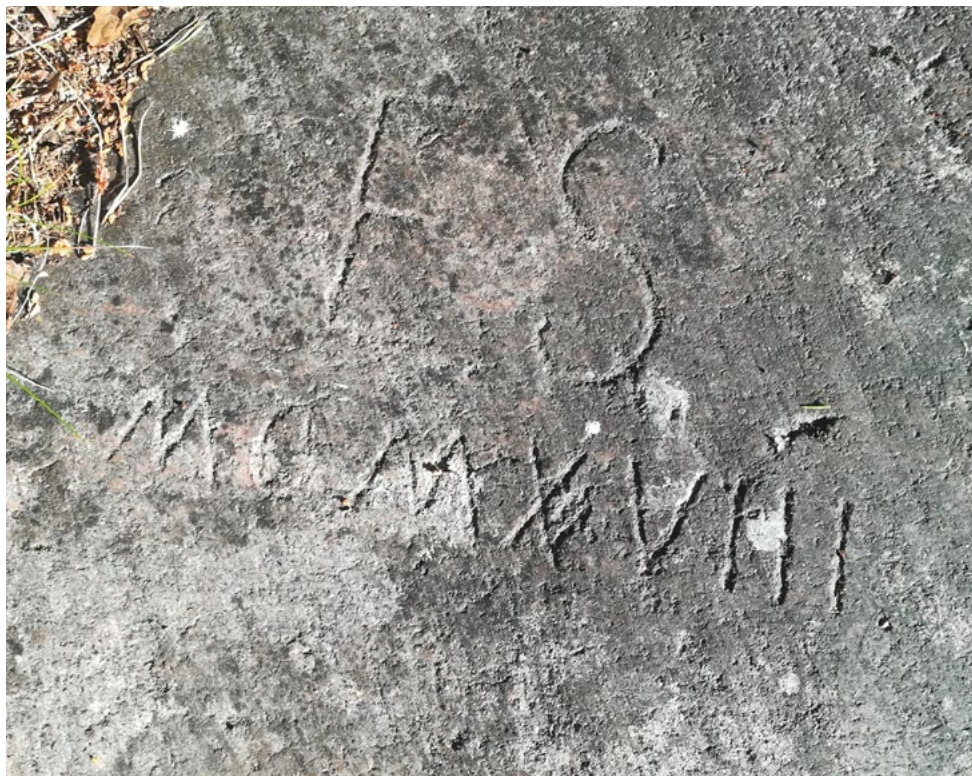

Apajannokka. Kuva Ella Anttila 2022

Nuorin nk. vanhoista piirroksista on kaiverrettu Kaivoisten kylän rantaan. Myös sen ensimmäiset kaksi kirjainta ES (tai FS) jäävät odottamaan selitysapua. Vuosiluku MCMXVIII (1918) on merkitty roomalaisin kirjaimin.

Yksittäiset kirjaimet ja vuosiluvut tulkitaan useimmiten paikalla oleskelleen tai retkeilleen henkilön merkinnäksi ”minä kävin täällä”. Se ei ole kuitenkaan ainoa selitys. Toisinaan kallioon on kaiverrettu jatulintarha, aurinkokello tai laiva. Jatulintarhoja on mm. Ruissalon Kuuvan ja läheisen Iso-Kaskisen rantakallioissa. Erikoinen kaiverrusten ryhmä tunnetaan Rymättylästä Iso-Kuusisen saaresta, missä hakkaukset on koottu kilpimäisiin tasapohjaisiin paneeleihin. Sinne kallioon on hakattu 1700- ja 1800-luvun vuosilukujen ohteen mm. purjeveneen kuva, puumerkkejä, nimikirjaimia ja aurinkokello. Näiden piirtokirjoitusten tiedetään osoittavan kesänuottaluoman silakankalastusosoikeuksien käyttöä eri vuosina.

Kaivoisten Tammirannan kallioon on kaiverrettu F S MCMXVIII. Kuva Susanna Vuorio-Mäkinen 2019

Kannattaa siis pitää luonnossa liikkue-
sa silmät ja aistit avoinna. Eivätkä kaikki
merkinnät suinkaan sijaitse rannoilla,
mutta saarten sisäosissa niitä on vaike-
ampi havaita paksujen sammal- ja kunt-
akerrosten alta.

Älä unohda ilmoittaa löydöstäsi Kaks-
kertaseuralle. Ja jos osaat auttaa näiden
jo löydettyjen omien kaiverrustemme
tulkinnessa, niin ota silloinkin yhteyttä
osoitteeseen

kaskertaseura@kaskertaseura.fi.

KAKSKERTAPÄIVÄT 2024

”Eräluonto”

Päivien talkoot perjantaina 28.6. klo 17.00.

Osastot, myyntipaikat, penkit, lavan koristelu ym.

Päätapauhtuma lauantaina 29.6.
klo 11.00-15.00

Tapahtumapaikka: Hennalan seurakuntakoti.

Tapahtuman järjestäjänä toimii tänä vuonna Kaksikerran Erä ry

Juhlapuhujana Varsinais-Suomen riistapäällikkö Jörgen Hermansson.

Ohjelmassa mm. musiikkia ja laulua, erähenkistä toimintaa sekä tietysti perinteiset Kaksikertapäivien juhlallisuudet.

Päivien tarkempi ohjelma aikatauluineen julkaistaan myöhemmin.

Jumalanpalvelus ja kirkkokahvit Kaksikerran kirkossa
sunnuntaina 30.6. klo 17.00

Tapahtumakalenteri 2024

Toukokuu

su 19.5. Martinseurakunta, Kaksikertaseura ja partiolippukunta Kaksikerran Kaksoispiste järjestävät Kaatuneitten muistopäivän messun ja seppeltenlaskun Kaksikerran kirkossa ja sankarihaudoilla, messun pitäjänä seurakuntapastori Ilona Hägglund. Tapahtuman päätteksi Kaksikertaseura tarjoaa kakkukahvit huoltorakennuksella.

su 26.5. kello 16-18 Kotiseutukahvit Seuraintalolla. Kesän avauksena juodaan kahvit ja Kaksikertaseura esittelee kotiseututyötään ja omaa toimintaansa kaikille kiinnostuneille. Tapahtuma on osa Kotiseutuliiton 75-vuotisen taipaaleen juhlistamista.

Kesäkuu

Neulomakerho pitää kesäneulojaiset joka toinen tiistai aikavälillä 4.6.-30.7. kello 18-20 seuraavasti:

4.6. Seuraintalolla

18.6. Saaribaarissa
(ent. kyläkaupan kiinteistö)

2.7. Liisan luona

16.7. Tellervon luona

30.7. Elinan luona

Tilavarauksia ym. varten ilmoita tulostasi Piialle kutakin tapahtumaa varten viimeistään edellisenä sunnuntaina (soita p. 040 779 1069 tai whatsapp-viesti). Saat häneltä tarkempia ohjeita mm. osoitteista.

la-su 29.-30.6. Kaksikertapäivät Hennalassa, ks. erillinen ilmoitus tässä lehdessä

Heinäkuu

Elokuu

la 31.8. kello 13-15 Myllyjuhla Nikkilän myllyllä Satavassa, musiikki Jari Hauninen & kni, illalla elotulet Satavan sillalla

Syyskuu

Vesibussiretki yhdessä Martinseurakunnan kanssa

- **Neulomakerho parittomien viikkojen tiistaisin 13.8.-17.12. kello 18-20 Seuraintalolla.**

- **Kirjapiiri kokoontuu tiistaisin 24.9., 22.10. ja 19.11. klo 17 Seuraintalolla**

Lokakuu

la 26.10. kello 14-17 vietetään Sadonkorjuupäivää Seuraintalolla

Marraskuu

la 23.11. kello 18-24 pikkujoulut Seuraintalolla, musiikista vastaa Hupilupa-orkesteri.

Joulukuu

pe 6.12. kello 12 sankarivainajien muistaminen Kaksikerran kirkolla, kahvitus Hennalassa

la 14.12. Seuraintalolla yhteislaulutilaisuus teemana joululaulut, vetäjänä Rami Aaltonen ja kitara, glögitarjoilu laulujen jälkeen.

- **Perinteinen joululounas Hirvilammella**

- **Kauneimmat joululaulut Kaksikerran kirkossa**, glögi ja pipari huoltokatoksella

- **Lasten kauneimmat joululaulut Kaksikerran kirkossa**

Muutosten, tarkennusten
ja lisäysten takia seuraa
kotisivujamme
www.kakskertaseura.fi

PIHATALKKARI

T;mi Ismo Kaskimäki

Suuritan Kaksikerta / Satava – alueella
"pihatalkkari" – töitä.

Huom, talonmiespalvelumaksuista saa
tehdä kotitalousvähennyksen verotuksessa!

Esim. pihasiivoukset, nurmikon leikkuut,
polttopuut, pihakalusteiden huollot,
lumityöt, ikkunoiden pesut ja vaikka
asioilla käynnit!

Palveluksessanne
Ismo Kaskimäki
puh: 0400-520181

ismo.kaskimaki@gmail.com

Taksipalvelun saat edelleen
samasta numerosta!

MARTEKKA OY

Rantaruonankatu 4
21100 NAANTALI

RAKENTAMISTA AMMATTITÄIDOLLA

Jukka Ronkanen 0400 536 987
e-mail jukka.ronkanen@martekka.fi

Antti Laakso 0400 545 987
e-mail anttilaakso7@gmail.com

Market
DELI
Oman kylän kauppa

Tervetuloa oman saaren kauppaan!

ma-pe klo 7-22
la klo 8-22
su klo 9-22

Kukat kesän juhliin lähikukkakaupastasi!

0400 284882
voikukka@voikukkaflowershop.fi
www.voikukkaflowershop.fi
Stålarminckatu 33, 20810 Turku

Tervetuloa!

Suomen Laiturikauppa – Rakkaudella rantaasi

Laituri on paikka missä kesä otetaan vastaan ja missä kesästä nautitaan. Siihen kiinnitetään veneen muotoisia unelmia, sille tullaan ja siitä lähdetään turvallisesti.

Me Suomen Laiturikaupalla suunnittelemme, valmistamme ja asennamme laiturisi vahvalla ammattitaidolla ja lämminhenkisellä asiakaspalvelulla. Meille mikään ei ole yhtä tärkeää kuin tyytyväinen asiakas. Siksi laiturin suunnittelu aloitetaan rantakatselmuksella, jotta voimme tarjota juuri sinulle ja rantaasi sopivan laiturin - paikan, käyttötarkoituksen ja olosuhteiden mukaan. Katselmus on veloituseton.

Laiturit valmistetaan omalla tehtaallamme Vehmaalla ja asennetaan sovittuna ajankohtana rantaasi.

Ja ne laadukkaimmatkin laiturit kaipaavat ajan mittaan huoltoa ja huolenpitoa. Tarjoamme monipuolisia laiturihuoltopalveluita ja halutessasi voit tehdä kanssamme huolettoman huoltosopimuksen. Tarjoamme myös Laiturihotelli-palvelua, jonka puitteissa tarvittaessa nostamme ja säilytämme laiturit talven yli ja asennamme ne keväällä takaisin.

Muita palvelujamme ovat:

- laiturien huollot ja korjaukset
- ketjujen tarkistukset, kiristyksiset ja vaihdot
- ankkurointien tarkistukset ja uusiminen
- laiturinkansien öljyämiset
- käyntisiltojen nostot ja laskut tarvittaessa esimerkiksi ahtojääpaikoissa
- sukellustarkastukset ja -työt
- sukellusrobottikuvaukset
- huolto- ja korjauskatselmuksiset ja arvioinnit
- myös saarikohteet

Myymälästämme (Ulpukkasuontie 5, Turku) saat aina timanttista palvelua, oli kyse sitten laitureista tai laituritarvikkeista. Olemme avoinna arkisin klo 9-17 ja sopimuksen mukaan. Olet lämpimästi tervetullut!

*Tarjoamme 15 vuoden kokemuksemme, osaamisemme ja asiantuntemuksemme käyttöönne.
Me teemme - sinä nautit!*

Laituri on rannan kruunu!

Suomen
LAITURI
kauppa

Tilaa ilmainen katselmuskäynti!

Eemil Aaltonen | eemil@suomenlaiturikauppa.fi | Puh. 050-553 5774
Ville Valtanen | ville@suomenlaiturikauppa.fi | Puh. 040-586 8496
Sakari Aarnio | sakari@suomenlaiturikauppa.fi | Puh. 040-505 4437

suomenlaiturikauppa.fi

TOISILLEN LUODUT

Natur Hedelmät & Tee

UUTUUS

C

SATAVAC

Satavarakenne Oy

Olemme korjausrakentamisen ammattilaisia

Meiltä:

- Rappauustyöt
- Saneeraus- ja muutostyöt
- Sauna- ja kylpyhuoneremontit
- Kattojen pesut, pinnoitukset ja maalaukset
- Kattojen huollot ja korjaukset
- Kaivuutyöt
- Kosteusmittaukset
- Lämpökamerakuvaukset

Myös
saarikohdeet!

OTA YHTEYTTÄ

0400-466700 | info@satavarakenne.fi

Husqvarna

OLETKO JO VALMIINA KESÄÄN!

Husqvarna
KEVÄTTARJOUS!

3.690 €
(sh. 4.999 €)

Husqvarna R214TC Comfort Edition

Suosituin malli nyt uudistettuna! Uudistettu korkeaselkäinen, mukava istuin ja pehmustettu ohjauspyörä. Tehokas 2-sylinterinen moottori, 94 cm leveä yhdistelmäleikkuulaite. Leikkulaiteen huoltoasento helppoon puhdistukseen.

Husqvarna 216T AWD

AJOLEIKKUREIDEN
VAIHTOKAMPANJA!

HYVITÄMME
VANHASTA
VAIHDOS!

Tuo vanha ajettavasi vaihdossa – SAAT VÄHINTÄÄN 1.000 € ALENNUKSEN uuden nelivetoisen Husqvarna-ajoleikkurin hinnasta! Kuljetuspalvelu tarvittaessa – KYSY LISÄÄ!

HUSQVARNA 54 NOVOCUT KELALEIKKURI

Husqvarna

59 €
(sh. 109,90 €)

Vahva, perinteinen 54-kelaleikkuri, joka sopii pienille nurmialueille. Kuulalaakeroitu leikkuukela. Kätevyys, kestävyys ja hyvä leikkuutulos.

KYSY LISÄÄ JA PYYDÄ TARJOUS
AUTOMOWER®-ROBOTTI-LEIKKURISTA
ASENNETTUNA!

Meitä saatavilla myös CARE
käyttö- tai huoltoturva laitteellesi.

Husqvarna

1.199 €
(sh. 1.399 €)

Husqvarna

Automower® 305

Kompakti ja sopii täydellisesti pienempiin, monimutkaisempiin puutarhoihin (koko max. 600 m²).

TRAKTORI
KONE

MYYNТИ - HUOLTO - VARAOSAT
Orivedonkatu 9, 20380 Turku
ark. 8 -16.30 - p. 020 7466 703
www.traktorikone.fi

Kaikki hinnat sis. alv 24 %. Tarjoustuotteita vain rajallinen määrä. Tarjoukset voimassa niin kauan kuin tarjoustuotteita on varastossa tai toimituksessa.

SORALIIKE SUOVANEN OY

RUSKO, puh. 0400 223 160
soraliike@soraliikesuovanen.fi

NOPEASTI JA EDULLISESTI

- SEULOTTUA MULTAA
- HIEKKAA
- peruskalkittua ja lannoitettua
- LEIKKIHIEKKAA
- SEPELIÄ • SORAA
- SALAOJASORAA
- RANTAHIEKKAA
- KORISTEKIVET

 Löydät meidät
Facebookista!

Lähetä
tai nouda
paketit
helposti
meiltä!

Vanha Kaksikerrantie 1, p. 0207 513 860

Palvelemme: ark. 7-22, la 7-22 & su 10-22

www.k-supermarket.fi

Puhelun hinta 0207-alkuisin numeroihin lankapuhelimesta 8.21 senttiä/puh. + 6.90 senttiä/min. (sis. alv 24%) ja matkapuhelimesta 8.21 senttiä/puh. + 14.90 senttiä/min. (sis. alv 24%)

TURUN SÄÄTÖLAITE- JA POLTINHUOLTO OY

- Öljylämmityslaitteistot
- Kiinteistöautomaatio
  - LVI- työt

Arttu Tuomi 044-991 810

Juho Tuomi 040-125 2999

www.saatolaite.fi

KAKSKERRAN SEURAIN TALO Viihtyisä perhejuhlien pitopaikka

**Tilaa 130 henkilölle Tiedustelut puh. 0503479918
Samppaantie 90, 20960 TURKU (Satavan saari)**

2X - lehden toimitus

Julkaisija: Kakskertaseura ry

Päätoimittaja:

Raimo Västinsalo

raimo.vastinsalo@gmail.com

044 337 7541

Toimitussihteeri:

Jarkko Koskinen

jarkko.i.kos@gmail.com

0400 822 855

Taitto ja ulkoasu: Ville Laasonen / Painola

Painopaikka: Painotalo Painola

T. Nieminen Oy

Ilmoitushinnat ja ilmoitusten koko (mm)

1/1 takakansi väri	300 €	148 x 168 + 3 mm leikkuuvarat
1/1 sisäsivu väri	250 €	148 x 210 + leikkuuvarat tai 138 x 199
1/1 sisäsivu musta	200 €	kuten yllä
1/2 sisäsivu väri	150 €	vaaka: 148 x 103 + leikkuuvarat tai 138 x 97 pysty: 72 x 210 + leikkuuvarat tai 68 x 199
1/2 sisäsivu musta	120 €	kuten yllä
1/4 sisäsivu väri	100 €	pysty: 68 x 97 tai vaaka: 138 x 46
1/4 sisäsivu musta	60 €	kuten yllä

Kakskertaseura ry

Kakskertaseura ry c/o Raimo Västinsalo
Mäkivaarankuja 34 , 20960 Turku
kakskertaseura@kakskertaseura.fi
www.kakskertaseura.fi
Y-tunnus 3034542-1
Seuran tilinumero FI20 5711 2740 0121 04

Hallitus

Raimo Västinsalo, puheenjohtaja
Mäkivaarankuja 34, 20960 Turku
raimo.vastinsalo@gmail.com,
puh. 044 337 7541

Seppo Muurinen, varapuheenjohtaja
Monnoistentie 5, 20960 Turku
muurinens@gmail.com
puh. 258 7805, 0400 763 822

Jarkko Koskinen, sihteeri, rahastonhoitaja
Peltolantie 6 D 124, 20720 Turku
jarkko.i.kos@gmail.com
puh. 0400 822 855

Mika Eklund
mikae@live.fi

Sakari Itähaarla
sakari.itahaarla@gmail.com

Piia Kramsu
piiakramsu@gmail.com
puh. 040 779 1069

Hanna Mujunen
hanna.mujunen@outlook.com

Juha Mäki
juhamaki@jussinpesu.fi
puh. 0400 521 103

Riina Tuokko
riina.tuokko@gmail.com
puh. 0500 780 547

Pasi Vaimala
pasi.vaimala@pp.inet.fi

Liity jäseneksi!

Seuran varsinaiseksi jäseneksi voi hakea kotisivuiltamme www.kakskertaseura.fi löytyvällä lomakkeella. Samassa taloudessa voi olla vähintään yhden pääjäsenen lisäksi haluttu määrä sivujäseniä. Seuran jäsenkirjeet ja kokouskutsut sekä 2X-lehti postitetaan pääjäsenelle. Sivujäsenet ovat pääjäsenen tavoin seuran täysivaltaisina jäseninä oikeutettuja osallistumaan seuran toimintaan ja päätöksentekoon.

Kuva: Pirjo Koskinen.

Kakskertaseuran myyntituotteet

KAKSKERTA 2

Saaret, ihmiset, vaiheet

ISBN 951-595-013-9 Gummerus 1995, 239 sivua

Myynti:

Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja

Kakskertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

ISÄNNÄNVIIRI Kakskerta -viirejä

iso viiri 50 x 450 cm 80 €

pieni viiri 40 x 350 cm 70 €

Myynti:

Piia Kramsu p. 040 779 1069

Kakskertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

Saaribaari Satavassa

VILLASUKAT

Kakskerran väreihin kudotut sukat, saatavana eri kokoja 20 €

Myynti:

Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja

Kakskertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

KAKSKERRAN VAAKUNA -tarra

Hinta 3 €, tarran koko 10,5 x 9 cm

Myynti:

Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja

Kakskertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

Kakskerran vaakunalla tai saarten kartalla varustettu kassi. Kummankin myyntihinta on 12 €. Myynti kuten yllä.

Kauppakassi

Kaksoiskahvakassi

APTEEKIN TERVEYSPISTE

Hirvensalon apteekin Terveyspisteessä sinua palvelee sairaanhoitaja Hanna-Mari

hirvensalonapteekki.fi
puh 020 7310091

Terveyspisteen palveluita ovat mm.

- Rokotukset
  - Korvahuhtelu
  - Kolesteroli
  - Hemoglobiini
  - CRP eli tulehdusarvot
  - Neuvontaa ravitsemus- liikunta-uniasioissa
- Ilman erillistä lähetettä

Teen myös kotikäyntejä!

Tästä ajanvaraukseen

Nyt myös uutuutena NEOSTRATA ihonhoidot sairaanhoitajamme tekemänä!

saarist
apteekki.fi

APTEEKIN TERVEYSPISTE
Sairaanhoitajan vastaanotto
ma ja pe 9-17
ti ja to 11-19
ke suljettu
p. 020 7310091
Palvelun tuottaa Marinpharma Oy

Hirvensalon
APTEEKKI

HIRVENSALON APTEEKKI
Ma-pe 9-19 la 9-17
Pitkäpellonkatu 2
20900 Turku
p. 02 2844 660
Hirvensalonapteekki.fi